

PDFlib PLOP: PDF Linearization, Optimization, Privacy

**Page inserted by evaluation version
www.pdflib.com – sales@pdflib.com**

SETOMAA

ilmub aastast 1995

Muutus!

Sel nädalavahetusel Värskas kogunenud Seto Kongress näitas, kui oluline on kohalikes probleemides aktiivselt kaasa rääkida. Viimasel ajal kongressi liikumise osas kogunenud skeptitsism tulenes suuresti meeleoludest, mille peamine rõhk on olnud kurtmisel oma kehva olukorra pärast ning liialt vähese tähelepanu osutamisel võimalustele, kuidas seda olukorda parandada. Sarnasest positsiooni seadsid end ka need, kes jätsid Kongressil toimuva juhuse meelevalda ega pidanud Setomaa elu puudutaval kõige olulisemal foorumil osalemist tähtsaks. Kuidas hinnata seda, et Setomaa kultuurielu üks olulisemaid keskusi – Obinitsa küla – ei saanud kongressile ühtki delegaati? Aga Lõuna-Setomaa hariduse hääl Meremäe-Obinitsa põhikool – kas seal ei peeta noori ja haridust puudutavaid teemasid oluliseks?

Käed rüpes istuda ning kiruda on lihtsam. Üks tegu on parem, kui kümme sõna. Tuleb välja, et nendel banaalsetel tarkustel on omajagu praktilist väärtust. Kongressi saadikud hääletasid mitme väga konkreetse ja olulise otsuse poolt, mis puudutab nii nõuet valitsusele lihtsustatud piiriületuskorra kehtestamiseks, Setomaa arenguprioriteete kui ka kultuuri, haridust ja noori puudutavat visiooni. Kogukonna teovõimeline osa on sellega oma sõna neis elulistes küsimustes öelnud.

Olulised muutused sündisid uue Vanemate Kogu koosseisu valimises. Kongressi täitevorgan on hulk tegusaid isikuid, kes pole igapäevases elus Setomaa probleemide lahendamisel pelgalt kõrvaltvaatajaks või konstateerijaks jäänud. Ning see annab lootust, et konstitiivse tegutsemise tahe väljendub ka Vanemate Kogu koosolekutel.

Kõigil Vanemate Kogu liikmetel tuleb endale aru anda, et kogukond on neile pannud väga suuri lootusi. Ühelt poolt selles osas, mis puudutab organi enda mainet. Teisalt Setomaa ja setode soovide ja vajaduste tutvustamisele väljaspool. Loodetavasti aitab see Setomaal ka laiemal avalikkusel silmis lahti rabeleda ühe-teema piirkonna mainest.

Lehte tegevä:

Toimetaja – Taro Igor, tel. 7954494, mob.5273985, e-post: igor.taro@setomaa.ee

Kiil – Sarvõ Õio

Makett ja külesäädmise – Taro Julia

Kirätsura: Nutovi Mirjam, Hörna Maar'a, Sarvõ Õio, Lillagu Anti, Riitsaare Evar, Saarestiku Teele, Linnamäe Lauri, Ilvese Aapo, Kauksi Ülle, Hörna Aare, Matvei Arvi, Raudoja Ahto

Välläändja: Setomaa Valdade Liit

Setomaa lehe kolleegium: Urmas Klaas, Helen Alumäe, Ilme Hoidmets, Maarja Hörn, Katri Karpson, Ülle Kauksi, Marija Kiveste, Leo Kütt, Annela Laaneots, Anni Lahe, Arvi Matvei, Magnar Michelson, Teele Saarestik, Öie Sarv, Birgit Itse, Aare Kuura, Indrek Mustimets, Epp Solovjov, Helju Tsopatalo

Trükjä: AS Printall

Lehe ilmumist tugõva Setomaa Kultuuriprogramm

Kiri Kiroda:

Setomaa ajaleht

Laossina küla

64308 PÖLVAMAA

vai igor.taro@setomaa.ee

Toimõndusõl om õigus kirju

toimõnda ja naid lühendä

Meele om vaia väärt võõrit

Vimätsil aastigil olõ pannu' tähele ütte hüvvä, esimuudu märki. Seto- ja Võromaalõ om tekkünü' nuuri, kiä' pidävä' mi nulgast väega luku, tahtva' uma ja hüä vahtsõs el-loherätämises kõgõst süäimest midägi ar tetä'. Tähele pandmist väärt tuu, õt sagõhöhe olõ-õi nuu' noorõ' mikandist eiski peri.

Ilda aigu trehvis säändsõdõ nuuriga Värskah. Vërskah Muusigakooli pää Kadarpi-ku Tiina tunnust, õt timä om eloaig uma muusiga ja leelo seeh elänü ja tä panõ-õs täheleegi, õt taa nii esierälinõ om. A ku Vërskah kanti tulli' kõõ uma perrega elämä kats nuurt muusigamiist – Priksi Kristjan ja Valgu Toomas -, kiä' naksi' noorilõ pillimängu oppamma, sai muusigakooli juhataja arvu, määne suur väärtüs om s'oo nulgä perimõsmuusigal.

Nii saagi Vërskah edimäts muusigakoolina Põlva maakunnah rahvamuusigat oppi'. Priksi Kristjani iistvidämisesõl tegutsõs nuuri säitsmeliikmõlinõ rahvapilliansambli Tralliku.

Timahavva sügüsest pääle opp nelli nuurt Valgu Toomasõ

Allasõ Tiia

aokiränik
Põlvamaalt

käe all karmoskat. Kaasiku Ott oppas viiolit ja kitarrõ. Timä iistvidämisesõl kohendõdas klassikalidsõ' viioli oppuskavva' ümbre perimõsmuusigalõ

✕✕✕ **Õga mi eis umah eloh seeholijitõna saaki-sagõhöhe arvu, määndse kullakuurma otsah mi olõ**

pasligus.

Noorõ' mehe' kõnõliva', õt sääne uma kohaligu muusiga pääle rõhumin' olõ-õi näil määnegi rassõ missiuun (missioon), taa om loomulik ettevõtminõ. Näide hindä kõgõ suurõbas iihkujos omma' viil eloh olõva' hüä' küläpillimehe' ja vana' arhiivõ lindstüse'. Näide tsieht om herätä' latsih pillimängu vasta sääne huvi, õt nä harjotasi-i' õnnõ tunni

jaos, a tahasi' ka eishindäle mäangi' ja niisama illo tetä'.

Vërskast piä kindlahe kipõlt nitti võtma ka Põlva ja Rāpinā muusigakuul. Tuust om jo kõnõld – keväjädsel Põlva kodaniguuasta mõttõtalgil löüti, õt muusigakoolih pidānū' olõma tõisi erialadõ siäh ka rahvapilli oppus. Rāpināst oll kuulda', õt akordioinõ seltsih om näil jo olõmah lõõts (lihtsalt pill, mitte viil eriala).

Kuigijuurõ' omma' timäl küih Lõunõ-Eestih, või siski säändsõs muialtpuult sissetulnu' noorõs pitä' ka Põlva maavanõbat Sibula

Priitu. Õgatahes om tä ülesvõtnu uma Põlva maakunna haridusstrateegia vällätüütämisesõ.

Edimätsenā alost tuu hüäs tüütegemist perimõskultuuri tüügrupp, minka päätsieht om-mõgi kirjeldä' ja kokko leppü' nuih väärtüsih, midä tahetas innidest täämbäste pääväni edespidi üteh võtta'. «Ku haridussüsteem nakas toetamma tuud, midä paigapäälise kogokond olulidses pidä, sis saa-

mi mano pall'o hüätujulidsi ja kohalikkõ tavasit austavit ja edesikandvit inemisi,» ütöl Põlva maavanõb.

S'ood juttu kõlbas kokko võtma kats tiidä' tõtõ. Edimäلت: loodus pia-ai tühjä kostust. Ku mi uma' tütre' ja poja' omma' kodokandist ar paenu, sis tulõva' asõmõlõ säändsõ väärt võõra, kiä' mõistva' hinnada' kordumatut paigapäälset umaperrä.

(Väiko kõrvalõminekina maini, õt naid «väärt võõrit» om kats liiki. Ku edimädsist oll juttu, sis tõõsõ' omma' säändsõ' muialtpuult inemisisõ', kiä' Võromaal tegutõsõ' perimõskultuuri ala pääl õgatõ süämega.

A ku määndseski nn põliskultuuri näütetuimisesõ lätt, sis üldäs: nigu Kihnu- vai Setomaal. Võromaa umaperrä nigu olõsigi-i' olõmah.)

Tõõsõs: õga mi eis umah eloh seeholijitõna saaki-sagõhöhe arvu, määndse kullakuurma otsah mi olõ. Selle omma' säändsõ' väärt võõra' väega oodõtu. Nigu Kadarpi-ku Tiina ütöl: noorõ' muusigu' tulliva' muialtpuult ja teivä' taa perimõsmuusiga ussõ Vërskah vallaõ. ■

Kommentaare internetist:

<http://ajaleht.setomaa.ee>

Loe ja kommenteer!

Telli ajaleht endise hinnaga enne 31. detsembrit!

ÄRA MAKSA TOPELT

✕ **Ainult detsembri lõpuni on Setomaa tellimine kõigis Eesti Posti kontoritest üle Eesti ning toimetuse kupongiga hinnaga 120 krooni aastas.**

✕ **Ka neil, kelle tellimus lõpeb 2009. aasta sees, on võimalik teha aegsasti tellimuse pikendamine enne 31. detsembrit endise hinnaga.**

✕ **Pärast 1. jaanuari 2009. a. hakkab Setomaa lehe aastatellimus maksma 240 krooni.**

TELLIMISKUPONG

Soovid tellida Setomaa lehte endale koju 120 krooni eest aastas?

Täida see kupong trükikähtedega ning saada ümbrikuga toimetuse aadressil:

Setomaa ajaleht, Laossina küla, 64308 Mikitamäe vald PÖLVAMAA

Jah, soovin vormistada Setomaa ajalehe tellimust aastaks ajaks.

Nimi _____

Perekonnanimi _____

Aadress _____

Telefon _____

Tellimust soovin alates kuupäevast _____

Arve palun saata (täita juhul kui tellija ja maksja pole sama isik või kui soovite arvet e-postile) _____

Tellimus jõustub arve tasumisele järgneval päeval, arvet saab tasuda suvalises pangakontoris või internetipangas